

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych

Zatrudnienie osób niepełnosprawnych w administracji publicznej

Tbilisi, październik 2014 r.

Zatrudnianie osób niepełnosprawnych – otoczenie prawne

- **Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych**
- **Ustawa o służbie cywilnej**
- **Ustawa o pracownikach urzędów państwowych**
- **Ustawa o pracownikach samorządowych**
- **Kodeks pracy**
- **Ustawa o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania**

Zatrudnienie osób niepełnosprawnych w administracji

- Wymagany wskaźnik zatrudnienia – 6%
- Faktyczny wskaźnik zatrudnienia
 - Ministerstwa i urzędy centralne – 1,7%
 - w korpusie służby cywilnej – 3,4%
- w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej – 4,24%
- w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych – 24,21%

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej

Każdy obywatel ma **prawo do informacji** o wolnych stanowiskach pracy w służbie cywilnej, a nabór do służby cywilnej jest **otwarty** oraz **konkurencyjny**.

Obsadzenie **wyższego** stanowiska w służbie cywilnej następuje w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Nabór przeprowadza się niezwłocznie po zaistnieniu okoliczności uzasadniających obsadzenie stanowiska.

Otwartość i konkurencyjność **dotyczy także osób niepełnosprawnych**.

Aby zwiększyć poziom zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej wprowadzono zmiany w:

- **ustawie o służbie cywilnej**
- **ustawie o pracownikach urzędów państwowych**
- **ustawie o pracownikach samorządowych**

- Część regulacji jest wspólna dla wszystkich 3 ustaw – **6% wskaźnik zatrudnienia;**
- **Częściowo podobne regulacje zawarte są w ustawie o służbie cywilnej i ustawie o pracownikach samorządowych (poza rekrutacją na wyższe stanowiska)**
- **Możliwość stosowania części regulacji – jako dobrych praktyk**

Ustawa o służbie cywilnej

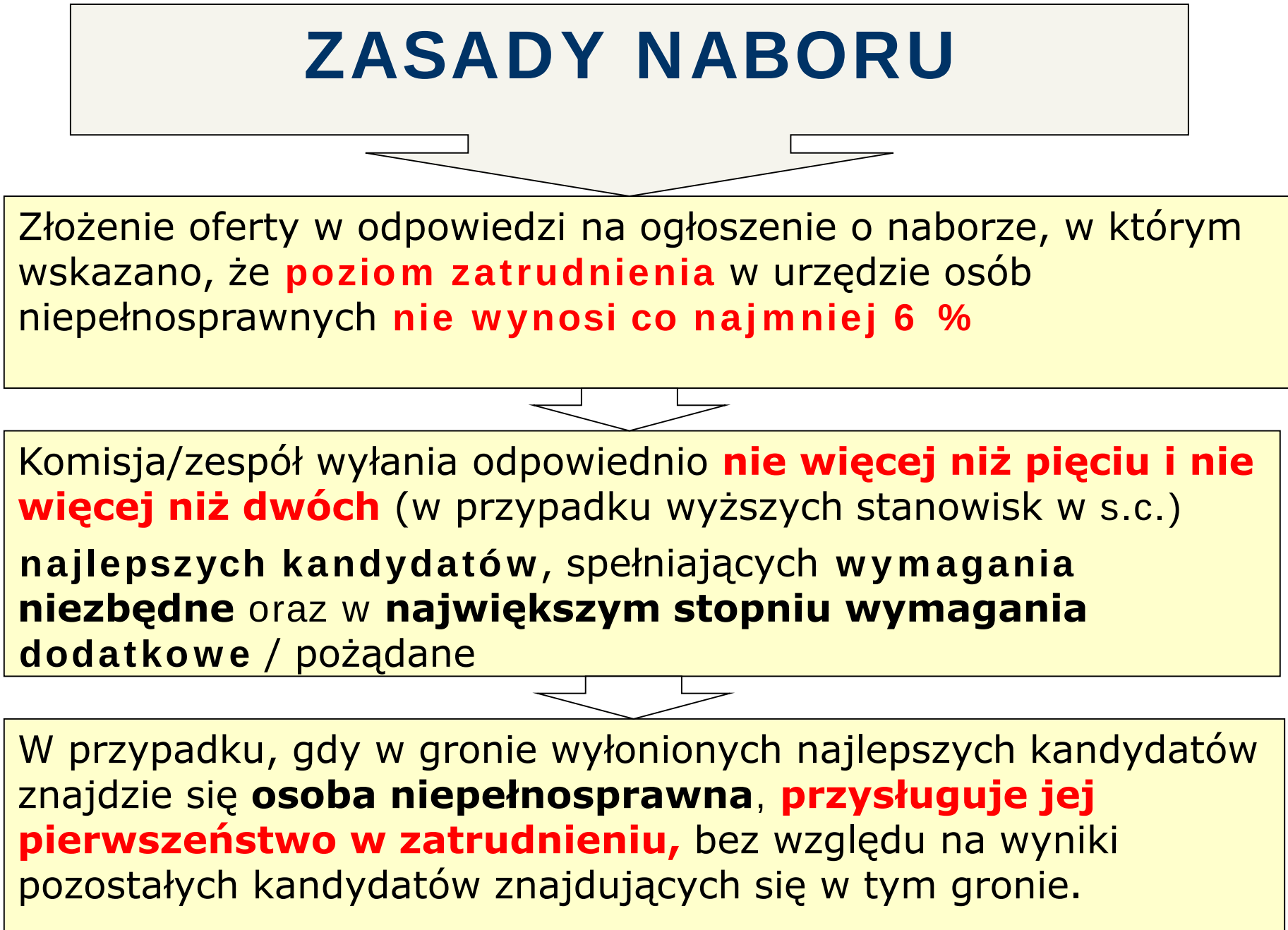
- W przypadku, gdy w urzędzie wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, (...) w miesiącu poprzedzającym datę upublicznienia ogłoszenia o naborze, nie wynosi co najmniej 6%, pierwszeństwo w zatrudnieniu przysługuje osobie niepełnosprawnej, o ile znajduje się ona w gronie najlepszych kandydatów, spełniających wymagania niezbędne oraz w największym stopniu spełniających wymagania dodatkowe/pożądane

Uwaga:

- W celu skorzystania z pierwszeństwa w zatrudnieniu osoba niepełnosprawna musi złożyć wraz z dokumentami aplikacyjnymi kopię dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność

ZASADY NABORU


```
graph TD; A[ZASADY NABORU] --> B[Złożenie oferty w odpowiedzi na ogłoszenie o naborze, w którym wskazano, że poziom zatrudnienia w urzędzie osób niepełnosprawnych nie wynosi co najmniej 6 %]; B --> C[Komisja/zespół wyłania odpowiednio nie więcej niż pięciu i nie więcej niż dwóch (w przypadku wyższych stanowisk w s.c.) najlepszych kandydatów, spełniających wymagania niezbędne oraz w największym stopniu wymagania dodatkowe / pożądane]; C --> D[W przypadku, gdy w gronie wyłonionych najlepszych kandydatów znajdzie się osoba niepełnosprawna, przysługuje jej pierwszeństwo w zatrudnieniu, bez względu na wyniki pozostałych kandydatów znajdujących się w tym gronie.];
```

Złożenie oferty w odpowiedzi na ogłoszenie o naborze, w którym wskazano, że **poziom zatrudnienia** w urzędzie osób niepełnosprawnych **nie wynosi co najmniej 6 %**

Komisja/zespół wyłania odpowiednio **nie więcej niż pięciu i nie więcej niż dwóch** (w przypadku wyższych stanowisk w s.c.) **najlepszych kandydatów**, spełniających wymagania **niezbędne** oraz w **największym stopniu wymagania dodatkowe / pożądane**

W przypadku, gdy w gronie wyłonionych najlepszych kandydatów znajdzie się **osoba niepełnosprawna**, **przysługuje jej pierwszeństwo w zatrudnieniu**, bez względu na wyniki pozostałych kandydatów znajdujących się w tym gronie.

Ustawa o służbie cywilnej

ogłoszenie o naborze zawiera:

- informację, czy w miesiącu poprzedzającym datę upublicznienia ogłoszenia wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w urzędzie wynosi co najmniej 6%,
- **informację o warunkach pracy na danym stanowisku pracy** - w treści ogłoszenia umieszczony jest dodatkowy element „**warunki pracy**”

Ogłoszenie o naborze na wolne stanowisko pracy w służbie cywilnej - informacja o poziomie zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Dyrektor Generalny poszukuje kandydatów na stanowisko

(.....)

w Wydziale ds. (.....)

w Departamencie/Biurze (.....)

W miesiącu poprzedzającym datę upublicznienia ogłoszenia **wskaźnik zatrudnienia** osób niepełnosprawnych w urzędzie, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, **jest niższy niż 6%.**

Wymiar etatu: (...)

Liczba stanowisk pracy: (...)

Adres urzędu: ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa

Miejsce wykonywania pracy: ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa/

ul. Nowogrodzka 11, 00-513 Warszawa/

ul. Tamka 3, 00-349 Warszawa/**inna lokalizacja**

Decyzja o aplikacji

- **Atrakcyjność ogłoszenia**
- **Motywacja**
- **Ocena własnych kompetencji umiejętności**
- **Świadomość**
 - **własnych ograniczeń**
 - **specyficznych potrzeb**

**Wskaźnik zatrudnienia osób
niepełnosprawnych w służbie cywilnej
w latach 2011-2013 przedstawia
się następująco:**

- 2011 r. - 2,8% ogółu zatrudnionych (3 432 osób)**
- 2012 r. - 3,2% ogółu zatrudnionych (3 941 osób)**
- 2013 r. - 3,4% ogółu zatrudnionych (4 219 osób)**

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych

Działania i doświadczenia Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

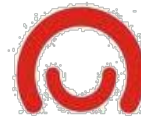
Projekt szkoleniowy pn. **Zatrudnienie osób niepełnosprawnych w administracji publicznej**

- W maju 2014 r. Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych zorganizowało **szkolenia** adresowane do **przedstawicieli administracji publicznej szczebla rządowego, centralnego i wojewódzkiego**;
- **Przedmiotem szkoleń** było omówienie tematyki związanej z **zatrudnianiem osób niepełnosprawnych w administracji publicznej** w świetle obowiązujących przepisów prawa;

Projekt szkoleniowy pn. **Zatrudnienie osób niepełnosprawnych w administracji publicznej**

- Szkolenia prowadzili pracownicy Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Departamentu Służby Cywilnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- W szkoleniach udział wzięło **ponad 900 pracowników urzędów administracji publicznej** (11 terminów).

Ponadto:

1) Stała **współpraca z Departamentem Służby Cywilnej** w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów:

- współprowadzenie **szkoleń**;
- współorganizacja **konferencji** kierowanej do przedstawicieli NGO dotyczącej zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej;
- **warsztaty** dla pracowników służb kadrowych, szkoleniowych i BHP w resortach i urzędach centralnych;
- współorganizowanie **Dnia Otwartego** dla przedstawicieli administracji publicznej;
- udostępnianie rekomendowanych przez BON **publikacji**;
- bieżące **konsultacje**;

2) Pierwszy projekt szkoleniowy - 2007-2008 -

przeprowadzono cykl szkoleń dla szefów wydziałów kadr urzędów centralnych, szefów wydziałów kadr administracji rządowej oraz kierowników jednostek samorządu terytorialnego. Cel - wskazanie na niewykorzystane możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej;

3) Prezentacja dla **dyrektorów generalnych** urzędów służby cywilnej;

4) Publikacja **artykułów** w czasopismach kierowanych branżowo do administracji publicznej;

5) **Szkolenia** dla przedstawicieli służb BHP, PIP;

- 6)** Upowszechnianie **publikacji** promujących zatrudnienie osób niepełnosprawnych w administracji publicznej- *Kodeks dobrych praktyk, Kodeks zarządzania niepełnosprawnością w miejscu pracy, poradnik savoir-vivre wobec osób niepełnosprawnych, projektowanie uniwersalne, dostępność;*
- 7)** **Udostępnianie/upowszechnianie dobrych praktyk** – m.in. stała współpraca/wsparcie informacyjne dla przedstawicieli administracji zainteresowanej zatrudnieniem osób niepełnosprawnych;
- 8)** Plan na **przyszłość - rok 2015** – szkolenie dla **pracowników administracji samorządowej** (dla ok. 1000 osób).

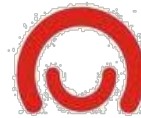
Niepełnosprawni stażyści, praktykanci i wolontariusze w BON i MPiPS

- **w roku 2012: 4 staże** (w tym 2 w BON), **4 praktyki w BON** i **18 jednodniowych warsztatów w BON** – odbywające się m.in. w ramach współpracy z Centrum DZWONI (PSOUU) i TPG;
- **w roku 2013: 3 staże** (współpraca z urzędami pracy) - w tym 2 w BON (z czego 1 w wyniku współpracy z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji) i **1 wolontariat w BON**;
- w roku 2014 (do końca kwietnia): na **1 staż, 1 wolontariat w BON**

Jak wykorzystać istniejący potencjał?

- **Zmiana nastawienia** (jak myślimy - tak działamy), **otwarcie na różnorodność**;
- **Rachunek kosztów i korzyści**;
- **Współpraca z partnerami** (szkoły wyższe, organizacje pozarządowe);
- **Korzystanie z doświadczeń**;
- **Dywersyfikacja oferty** (zatrudnianie, praktyki, staże, wolontariat);
- **Przygotowanie programu na rzecz zwiększenia zatrudnienia** (strategia rekrutacji, szkolenia dla kadry kierowniczej i personelu, strategia zarządzania niepełnosprawnością w miejscu pracy)

Co możemy zrobić?

- **Zatrudnianie** (także stanowiska nieurzędnicze);
- **Organizowanie staży;**
- **Organizowanie praktyk uczniowskich, studenckich;**
- **Wolontariat;**
- **Przygotowanie programu na rzecz zwiększenia zatrudnienia** (strategia rekrutacji, szkolenia dla kadry kierowniczej i personelu, strategia zarządzania niepełnosprawnością w miejscu pracy)

Co powinniśmy uwzględnić?

- **Poufność danych**
- **Perspektywę niepełnosprawności w podejmowanych działaniach**
 - rekrutacja,
 - szkolenia,
 - badania profilaktyczne,
 - sprawy socjalne,
 - inwestycje
- **Zaangażowanie kierownictwa, pracowników i ich przedstawicieli**
- **Zdrowy rozsądek, umiar**

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych

Dziękujemy za uwagę!

Ewa Wiater

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej